

СОЦІАЛЬНО-ФІНАНСОВИЙ АСПЕКТ РЕФОРМУВАННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Савченко К.В., Шептун А.

В умовах реформування української армії постає питання: яким чином стимулювати службу у збройних силах? Як забезпечити військовослужбовцям захист від життєвих негараздів? Як створити пристойні умови для служби?

Метою реформування української армії є створення національного війська з урахуванням світових норм і стандартів соціального забезпечення військовослужбовців, унормування чинного законодавства відповідно до нових умов.

Програма реформування Збройних сил України здійснюється за такими напрямками:

- ✓ значне скорочення Збройних сил України: до кінця 2005 року - до 200 тис. осіб (з них 160 тис. військовослужбовців), подальше скорочення армії до 2015 року — до 90—100 тис. осіб;
- ✓ створення на початку 2006 року трьох видів збройних сил загальною чисельністю 200 тис. осіб;
- ✓ соціальний аспект (гарантії щодо житла, підвищення грошового забезпечення, тощо). На 2005 рік потребу в коштах військовики визначили в 14,0 млрд. грн., Департамент фінансів Міністерства оборони України зробив заявку на 7,1 млрд. грн., а уряд призначив лише 5,8 млрд. грн.

На скорочення армії у 2004 році витрачено 1,2435 млрд. грн., у 2006 році планується — 1,716 млрд. грн. При цьому повне забезпечення армії планують розпочати після 2009 року.

Зменшення державних витрат на оборону випереджає процес скорочення чисельності особового складу, кількості озброєнь і військової техніки Збройних сил України.

Військовослужбовцям, звільненим без права на пенсійне забезпечення, гарантується безплатна соціальна та професійна адаптація за рахунок коштів державного бюджету, виплата щомісячної допомоги в розмірі окладу за військове звання на період працевлаштування, але не більше шести місяців.

Проблема забезпеченості житлом військовослужбовців, є однією з найскладніших проблем. Відповідною постановою уряду в

2004 році затверджено Порядок кредитування будівництва, згідно з якою військовослужбовці, що перебувають на квартирному обліку за місцем служби, мають право отримати кредити для будівництва та купівлі житла. Видатки на придбання житла військовослужбовцям у Державному бюджеті України на 2005 рік збільшено на 90,4% порівняно з бюджетом 2004 року, що становить 579,7 млн. грн. Керівництво військового відомства вирішує житлові питання шляхом цільової закупівлі та будівництва житла за рахунок державних коштів.

Принцип щодо контрактів з інвесторами буде простим і прозорим: оцінюється земельна ділянка, визначається скільки і яке житло там будуватимуть. Потім вираховується відсоток, що надходить на рахунок Міністерства оборони. На цю суму військове відомство одержуватиме від інвесторів квартири. Заплановано також сформувати потужний фонд службового житла, при цьому за комфортністю воно відповідатиме сучасним стандартам. Прийняті відповідні рішення і про створення належних соціально-побутових умов для військовослужбовців, які проходять службу за контрактом. Водночас планується удосконалити механізм надання безвідсоткових кредитів для будівництва та придбання житла. Члени сімей військовослужбовців, які загинули, та особи, звільнені у відставку, забезпечуватимуться житлом у визначені законом терміни.

Внаслідок непродуманої державної політики відкритим лишається питання грошового забезпечення військовослужбовців. З січня по березень 2005 року військовослужбовці отримували грошове забезпечення менше, аніж в 2004 році. Це сталося тому, що розміри надбавки за безперервну службу в Збройних силах України можуть змінюватись залежно від обсягів бюджетного фінансування.

Медична допомога через обмеженість фінансування надається лише половині військовослужбовців та ветеранів військової служби із кількості що визначена законодавством України.

Отже, українська армія потребує впровадження додаткових фінансово-соціальних заходів для забезпечення її функціонування й подальшого розвитку, найголовнішими завданнями яких є: розвиток і вдосконалення соціальної сфери, повне задоволення культурних і економічних потреб та інших інтересів військовослужбовців і членів їх сімей.